

[Ch. Petersen.]

get vel, at Regeringen har anset det for nødvendigt at søge en Konflikt, der vil medføre Standsning i Mejeriernes Drift, undgaet. Det maa sikkert erkendes, at det her drejer sig om en Konflikt, der kunde faa stor og farlig Betydning for Landets Eksport.

Det er beklageligt, at Mejerierne med saa stort et Flertal har forkastet Mæglingsforslaget, der blev anbefalet af Arbejdsgivernes Forhandlingsdelegation, i hvert Fald paa nær et Par enkelte Repræsentanter. 15 Mands Delegationen tiltraadte og vilde anbefale Forslaget, men ikke desto mindre har altsaa det store Flertal af Mejerierne forkastet Forslaget. Jeg synes, man maa forbavses derover, naar man hører, hvor beskedne Lønninger det i dette Tilfælde drejer sig om, Ugelønninger fra 36 Kr. og op til 48 Kr. for faglærte Mejerister. Jeg tror, der er adskillige, som er forbavsedede over, at vi endnu for faglærte Arbejdere har saa smaa Lønninger som dem, der er Tale om ved Mejerierne. Men alligevel er det altsaa ikke lykkedes at komme til Forstaaelse, idet Arbejdsgiverne, Mejerierne, har stillet sig paa det Stade at gaa imod Forligsforslaget.

Jeg maa være enig i det Synspunkt, der er gjort gældende, at det, saaledes som Situationen nu er, vilde være farligt for hele Samfundet at slippe en Konflikt løs inden for Mejeriernes Omraade, og ud fra dette Synspunkt kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Behandling og til Vedtagelse uforandret i det høje Ting.

Hauch: Den højtærede Statsminister sluttede sin Forelæggelsestale med en Henvisning til det uheldige og ubehagelige for Rigsdagen, der knytter sig til, at Rigsdagen skal træffe Afgørelse i Konflikter af denne Art. Jeg kan ganske slutte mig til Statsministerens Opfattelse i saa Henseende. Det er ikke alene uheldigt, men det er i visse Tilfælde ganske urimeligt, saaledes som det forekommer mig at være i det foreliggende Tilfælde. Det synes mig at være klart, at dersom det skal blive almindelig Praksis her i Landet, at Arbejdere og Arbejdsgivere ikke kan enes med hinanden, men henviser deres Konflikter til Afgørelse andetsteds under andres Ansvar, maa der komme et Tidspunkt, hvor man tager Spørgsmaalet op om en anden Fremgangsmaade ved Afgørelse i Arbejdsstridigheder. Vi kan og bør ikke finde os i dette i det lange Løb, og navnlig kan vi ikke have en Ordning, som hviler paa den Forudsætning, at det Forslag, som Forligsmanden stiller, kan man paa-regne bliver ophøjet til Lov. Men naar den

højtærede Statsminister har den Opfattelse — og jeg deler den altsaa —, at dette er uheldigt, saa forekommer det mig, at det foreliggende Tilfælde var af en saadan Beskaffenhed, at det kunde have givet Statsministeren Anledning til at se Tiden lidt an.

Skal vi prøve paa at gøre os klart, hvordan Forholdene ligger? De ligger saadan, at det drejer sig her om et forholdsvis lille Lønspørgsmaal, relativt lille, men dog ikke noget betydningsløst Spørgsmaal for et Erhverv som Landbrugserhvervet, naar man tager Hensyn til, under hvilke økonomiske Kaar det har arbejdet i de sidste 10 Aar. Man kan ingenlunde sige, at det er et Spørgsmaal, som er ganske underordnet. Det kunde man maaske sige inden for andre Erhverv her i Landet, som er i Stand til at vælte de Udgifter, man paalægger dem, paa den ene eller den anden Maade over paa deres Produktion, men saadan er Landbruget ikke stillet.

Nu har jeg ganske vist den Opfattelse — jeg tror ogsaa, den er rigtig —, at naar det i saa stor Udstrækning har svæmet sig paa den Maade, at Mejerierne har svaret nej til det foreliggende Forligsforslag, er det ikke i første Række Lønspørgsmaalet, der har været afgørende for dem, i hvert Fald ikke i allerførste Række, selv om det ogsaa skulde være berettiget af dem i saa Henseende at nære Misfornøjelse med Forslaget, men det skyldes utvivlsomt den Omstændighed, at man, som det fremgaar af det Protokollat, som den højtærede Statsminister oplæste, og som ogsaa findes aftrykt i Folketingsudvalgets Betænkning, søger at fratage dem Retten til at træffe Afgørelse direkte mellem Mejeriet og Mejeriets Medhjælpere og henlægge Afgørelsen til en Arbejdsgiverorganisation og Arbejderorganisation. Dette har virket i allerhøjeste Grad irriterende paa de Mennesker, som Talen her er om, og med Rette. Naar der er foregaaet en Afstemning af den Beskaffenhed, som Tilfældet er, maa man deri se en Tilkendegivelse af, at denne Tilbøjelighed til at tage Selvbestemmelsesretten fra dem paa alle mulige Omraader reagerer de meget stærkt imod.

Den højtærede Statsminister siger — og det er gentaget af den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti —, at det er samfundsvigtige Interesser, det her drejer sig om. Ja, det kan det blive, men saa vidt jeg kan skønne, er det da slet ikke Tilfældet i Øjeblikket. Den højtærede Statsminister udtalte, at han ved, at Strejken vilde træde i Virksomhed med det samme. Det er muligt; naar den højtærede Statsminister siger det, maa han jo vide